

Следващият брой на вестник "Трибуна Арсенал" ще излезе на 11 януари 2013 г.

Скъпи арсеналци!

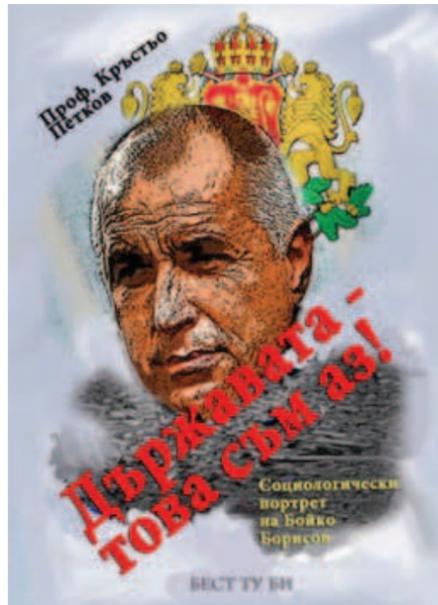
Отива си една нелека година, в която изпитанията вървяха редом с общите ни поводи за радост и гордост. Но - хубавото на трудните времена е, че свършват, а техният финал отваря място за Надеждата и Доброто. Да изпратим тази година с благодарност за взаимното ни разбирателство и общата ни всеотдайност и да посрещнем Новата година с надежда! Нека тя да е по-добра и по-успешна и да ни радва много повече! На вас и вашите семейства от сърце желая здраве, лични успехи и много дни на споделена радост и щастие!
За една по-добра за всички ни Нова 2013 година!

Николай Ибушев
Изпълнителен директор
„Арсенал“ АД

Акценти

„ДЪРЖАВАТА – ТОВА СЪМ АЗ“

Или премиерът през погледа на бивш синдикален лидер - социолог

Книга за премиера Бойко Борисов написа бившият лидер на КНСБ и настоящ председател на Обединения блок на труда проф. Кръстьо Петков. Новата книга е със заглавие, заимствано от култовата реплика на владетеля на Франция - крал Луи 14-ти „Държавата - това съм аз“.

Социологът, който е известен с това, че още във времето на тоталитарната държава пръв писа за отчуждението при социализма, издаде нова книга, която е на пазара от началото на декември. Книгата представлява социологически портрет на премиера Бойко Борисов. Четивото, което в резюме може да бъде прочетено и в специализирания блог на професор Петков, на практика е обективен и безпристрастен анализ на феноменалния поход на Бойко Борисов към върховете на политическия мениджмънт. Това е сериозно изследване, правещо социологически анализ на една от най-интересните и противоречиви личности в годините на прехода, какъвто е българският премиер Бойко Борисов.

Продължава на стр. 6

БЕЗ ОМБУДСМАН В ОБЩИНА КАЗАНЛЪК?

Да се закрие органът на обществен посредник в Казанлък и отмени Правилникът за организацията и дейността му. Това предложение с проект за решение е внесъл в деловодството на Общинския съвет на Казанлък Джамал Папарланов - общински съветник от партия ЛИДЕР. Предложението на Папарланов е от 4-ти декември. То идва само седмица, след като Общинският съвет на Казанлък не успя да избере нов обществен посредник. Кандидатите за поста бяха двама: досегашният обществен посредник Катя Киликчиева и Гинка Щерева, представител на „Експерти за Казанлък“. До тази процедура се стигна, след като през септември изтече мандатът на първия в историята на местното самоуправление на Казанлък обществен посредник.

Продължава на стр. 6

УЧЕНИЦИ НА МЕХАНОТО НА СПЕЦИАЛИЗАЦИЯ В ГЕРМАНИЯ

Близо 370 000 евро ще усвои през тази учебна година ПГ „Иван Хаджиенов“ по различни европейски програми. По фонд „Козлодуй“ ще се усвоят средства за цялостно саниране и подобряване на енергийната ефективност на учебната сграда на училището, с европейски пари ще се финансира и специализирана практика за 20 ученици в град Дрезден, Германия, по програма „Леонардо“ - проект Мобилност.

Продължава на стр. 6

В БРОЯ ЧЕТЕТЕ:

на стр. **3**

Отвъд Коледата или
за нещастieto с обич

ТЪРСЯТ НОВИ 300 КАДРОВИ ВОЙНИЦИ

За над 300 войнишки длъжности във Втора механизирани бригада - Стара Загора и 61-ва механизирани бригада в Карлово е обявен конкурс.

Обявените свободни длъжности за Втора механизирани бригада в Стара Загора са 165, а за бригадата в Карлово, част от която е дислоцирана и в Казанлък - 140.

Конкурсът включва изпит по физическа подготовка, изпит-тест за обща култура и събеседване.

Конкурсните интервюта с кандидатите ще се проведат в периода от 18-ти до 28-ми февруари 2013 г.

За вакантните войнишки длъжности могат да кандидатстват лица, завършили средни или висши граждански училища в страната и чужбина, както предвижда разкритата процедура, обявена със заповед на министъра на отбраната на Република България Аньо Ангелов от 23-ти ноември тази година.

Кандидатите за военна служба трябва да подадат заявления до командирите на военните формирования чрез Военно окръжие - Стара Загора.

Всички конкурси в обявените дни ще започват в 9 часа и ще се провеждат в Стара Загора и Хасково.

Повече информация за свободните длъжности и за конкурсите може да бъде намерена в Областния военен отдел в община Стара Загора, стая № 317 и Военно окръжие - Стара Загора, Военен отдел - Казанлък или на телефони:

0431/98 366; 98 370 - Военен отдел - Община Казанлък и 042 / 62 33 93; 042 / 62 32 31; 042 / 61 48 11; 042 / 61 48 12 - Стара Загора.

ТА

Издателски съвет: Николай Ибушев, Янко Запрянов, Цветан Шиков, Добрин Драгнев.

Редколлегия: Деляна Бобева - гл. редактор, Диана Нейчева, Мария Рашкова, Първолета Петкова, Мария Пискова, Миран Маденджиян, Венко Юнаков. Със съдействието на КНСБ и КТ "Подкрепа" в "Арсенал" АД.

ДЕСЕТИНА ХУДОЖНИЦИ СТЯГАЛИ ПРАЗНИЦИТЕ В „АРСЕНАЛ“

Иван Томанов е един от десетината художници, работили в заводите, профкомитета, централното управление, вестника и други арсеналски структури. Един от всички – точно така се чувства и той самият. Томанов е художникът на Завод 3. По приятелски си спомня само по малко име повечето от колегите си от другите заводи – Кольо от Завод 1, Добри от Завод 6, Виолета, Кольо Дапчев от Завод 2, Нели... Художниците били разпределени по заводи, но имало и в централното управление. В Завод 5 имало дори двама майстори – единият бил скулптор... Художникът на машиностроителния завод 5 изработвал надписите по фрези и бормашины, емблемите, поставяни по корпуса на машините. Най-много работа, обаче, художниците по заводите имали по партийни задачи.

Арсеналските художници били ръководени от партийния комитет

Както приляга на едно идеологизирано общество, каквото беше българското до 1989-та, всяка дейност, особено в сферата на духа, се контролира отблизо и работи в тясна връзка с официалната пропаганда. Затова и арсеналските художници получавали директни указания от партийния комитет. БКП им спуска задачите пряко: текстовете за лозунги, задачите за портрети на идеолозите Маркс, Енгелс, Ленин, Георги Димитров... Самите художници, обаче, не разбират пряката си работа предимно като пропаганда, ми става ясно от разговора с Иван Томанов. Самият той приел тази работа, за да бъде близко до мечтите си – до мириса на бои с четка в ръка. След изписването на лозунги, подготовката на макети за манифестации и прочие, понякога в работно време, Томанов хващал четката да рисува. На това, обаче, не се гледало с особено добро око от шефовете, та получавал много забележки: "Много не ни даваха да рисуваме на работното място, караха се". Художниците затова оставали по час-два след работа, ей тъй – да си порисуват. Тогава се готвели за изложбите на самодейните художници, каквито били организирани на град-

Повече от 20 години по-късно, за всеки непредубеден изследовател на арсеналската история, бързо и достатъчно ясно става едно: казанлъшката оръжейница във времето на т. нар. „развит социализъм“ функционира като предприятие-град. Като общност с над 15 000 души, Обединените заводи си имат всичко по линията на ешелоните от производството до потреблението: пароцентрала – производство – транспорт – търговски отдел – продоволствено звено – търговска мрежа – столови... И не само – гледат се звена и по пирамидата, според идеологията на онова време – "надстройката" на обществото: култура – образование – спорт. Затова не е чудно, че в „Арсенал“ през 70-те и 80-те години на 20-ти век работили повече от 10 художници.

ско, областно и национално ниво. В тези изложби арсеналските художници се срещали с колегите си от другите предприятия – Станчо Дачев, Лили Петрова, Добри Иванов... Томанов дори още пази грамота от участието си в една от Окръжните самодейни изложби в Стара Загора. Рисували предимно портрети на работници, но и други неща. Най-доброто от тези експозиции отивало в селекция за изложби на целия соцлагер. Такива се правели в ГДР.

Всеки завод си имал кът „Наша гордост“

Този кът бил основна грижа на художниците. Фото-портретите с размери 40/30 се поставяли върху специално изработени табла, в обемни рамки, подплътени с картон. Ремонтните работилници изпълнявали проекта на „Наша гордост“, но, ако имало спешни производствени поръчки, рамките и прочие подробности, се правели от художниците. Друга грижа на партийните работници с четка в ръка били станците по заводите, където се слагали т. нар. „трайни нагледни материали“ и плакати. Изработвали се от фазерен картон с дървени рамки, после картонът се грундираше и едва тогава идва ред на буквите. Темите спускаше отгоре Минчо Тачев. Шеф на художниците тогава бил покойният Рачо Трифонов. Така БКП подавала надписите за агитация, но понякога одобрявала и идеи отдолу.

"Да живее 9-ти септември!", "Привет на братския съветски народ!", "Винаги верни на Партията"... са едни от най-често писаните лозунги, за които Томанов си спомня. /С уговорката, че много неща вече е забравил/. Художниците изработвали и таблата за отчет на социалистическото съревнование, където заводите, цеховете и бригадите се надпреварвали помежду си по редица показатели. Таблата се слагали на челно място, да се виждат от всички – и за похвала, и за порицание. Голям труд кипял и преди 8-ми март, 3-ти март, които навремето се празнуват

с пълна сила повсеместно с концерти и самодейни прояви от цеховете – през заводите – до комбинатското ниво. Плакатите за тях се слагали 10 дни преди празника. Преди Първи май, Девети септември и Седми ноември ставало чудо. Защото

Най-голяма офанзива имало преди манифестации

Огромни, до десетметрови макети се поставяли върху платформите на камиони, електро- и мото-кари и всякакви подвижни машини. Петолъчки, сърпове и чукове от стиропор, бели гълъбчета и клонки на мира били най-често изработваните макети, но арсеналските художници и тилът от майстори в работилниците надминали себе си в един незабравим макет, който и Иван Томанов си спомня: макетът на крайцера „Аврора"! Преди манифестации се правели и стотици знамена – трикоълори, червени и сини, носени пред трибуните от специални знаменни групи. Някои от портретите на Маркс, Енгелс и Ленин се извисявали до 3-4 метра при широчина от два метра. Толкова били тежки, че по време на шествието ги носели по двама работници. Художниците рисували портретите върху изпънат американ по образци от СССР или родни копия. Всеки портрет отнемал по 3-4 дни, сложността на задачата идвала от нуждата образът да бъде увеличен няколко пъти. Художниците правели това с технологията на квадратчетата, на които „разкроявали“ портретите или с помощта на прожекционни апарати, щом трябвало да се бърза.

Много работа отваряли и дългите транспаранти с надписи, които „хващат“ улицата на ширина от край до край. Дължината им била по 4-5 метра. Носени от двама души, те давали началото на шествието на всеки завод. Върху изпънат на рамка червен плат се лепели буквите от стиропор.

Макар и изпълнители на идеологически задачи, за арсеналските художници партийното членство не било задължително. „Важно беше да си свършиш работата“, категоричен е Томанов, 18 години работил като художник на Завод 3. В „Арсенал“ го води влечението

към рисуването: "Идва ти отвътре". Като повечето си колеги в предприятието, той няма висше художествено образование, но е завършил Художествения техникум в София. Там се обучават аранжори, майстори на иг-

На екскурзия в Троянския манастир

рачки и други специалисти по художествени сръчности. После момчетата ги взимат аранжори на витрини по магазините за платове и дрехи, а момчетата – като Иван – в „Хранителни стоки“. Сред арсеналските художници, обаче, имало и висшисти, спомня си Томанов. Имало и такива, които се изявяват и на градско ниво.

Дошъл през 1971-ва първо в НИТИ, Томанов тук се среща с един от най-добрите казанлъшки изящници – скулпторът Маргарит Мицев. Много научил от него, удоволствие било общуването. Иван Томанов се гордее с Казанлък като Град на стоте художници. Вече рядко ходи по изложби, защото здравето не позволява, но и сега се радва на постиженията на хората от своето поколение – Иван Радев, Надежда Кънчева...

Увлечението по рисуването при него се отключва още в детството в Енина. Майка му все му разказва за таланта на споминан се братовчед,

навремето учил резбарство в Трявна. На малкия Иван все му се иска да е бил живият братовчед Стефан, че да го научи и него на майсторлък. И най-важното – да има с кого да си говори за изкуство. В семейството предците все били сръчни – кой шивач и кройач на шаячни дрехи, кой имал красив почерк... Синовете на Томанов, обаче, не са привлечени от рисуването, посветени са на техниката. За сметка на това – и двете внучки обичат да рисуват. Малката, която живее в Чехия, вече печели похвали от учителката.

В пенсионерските си дни, с поразклатено здраве след

две сърдечни операции, бившият арсеналски художник, който определя себе си като „един от всички“, не спира да си рисува. Предпочита лятото в селската къща, през зимата ползва повече пастели и молив. Томанов рисува за себе си – пейзажи, портрети, натюрморти, няма идея да прави изложба. Рисува си, защото: "Онова, което иде отвътре, те остава най-много за 3-4 дни". Радва се, че в „Арсенал“ е получил възможност да бъде близко до обичното занимание. Спомня си екскурзиите до Орешака, до София – за изложби. Художниците далеч не били галеници в „Арсенал“ като самодейците – пътували само из България, нямало награди из чужбина. Томанов няма лош спомен от съкращението веднага след промените през 1989-та, когато си отиват и повечето от художниците в оръжейницата. За колегите той си спомня с добро и с надеждата: "Дано са живи!"

СВЕТЛА И НИКОЛАЙ БОРЯТ НЕЩАСТИЕТО С ОБИЧ

Подадените за приятелство ръце могат много. Връщат вярата, дават нова надежда, осмислят дните..., случват чудеса! Малко чудо в дните преди Коледа се случва и в семейството на Светла Димитрова и Николай Николов, фрезист от цех 240 на Завод 1. Подадената от Наталия Симеонова и „Предай нататък“ ръка сбъдва истински мотото на предаването на Би Ти Ви. Десетки, дори стотици длани в подкрепа на Светла и Николай днес им дават надежда, че в изпитанието на живота си – грижата за две болни деца, те повече няма да бъдат толкова сами.

15 години откакто двамата млади родители чуват страшната диагноза: двете им новородени близначки са с тежко увредено здраве. Завинаги...

Родени малко след шестия месец на бременността, Нина и Галя престояват повече от три месеца в кувьоз. Резултатът: детска церебрална парализа за Нина и ретрогенитална фиброплазия за Галя. Умножен по две, стресът от ужасната новина става 15-годишно тежко ежедневие за Светла и Николай. Кое то те посрещат със завидна сила, обич и търпение. Страдание с достойнство! И смирение, пред което можем само да замълчим.

Всъщност, Светла и Николай твърде дълго мълчат за личната си болка – не занимават с нея обществото, не търсят подкрепата на другите на всяка цена. Приемат изпитанието като нещо свое и му се отдават изцяло. „Не съм и мислила да съдя държавата, как ли ще я осъдя...“, без капка гняв споделя майката Светла, щом я питам дали е потърсила отговорност за това, че прекомерното количество подаден кислород в кувьоза слага завинаги на близначките етикета „деца с увреждания“. Причината за болестите на децата си Светла научава по-късно. В Родилното в Стара Загора дори не й казват при изписването, че децата имат здравословни проблеми... Но – когато пеленачето Галя получава пристъп, след който се разбира, че има изгаряне на ретината, а Нина не спира да плаче – дори вече пораснало бебе, истината идва като неканена гостенка. Която остава в семейството завинаги.

Оттогава насам майката никога повече не отива на работа. Тя е просто Майка. Грижите за Нинка и досега са грижи като за пеленаче – памперси, хранене, къпане, сресване, ласки за спиране на непрестанния плач, подготовка за сън..., майчинско 15-годишно безсъние.

Затова семейството се радва толкова на подарената инвалидна количка, която донесе Наталия Симеонова. Старата количка умаляла, 15-годишната вече Нина не се побира в нея – няма как да излезе изобщо на разходка навън. Подкрепата от Би Ти Ви всъщност идва от един казанлъчанин – Стефан Папукчиев. Той се обажда на предаването. Папукчиев помага на семейството отдавна – чрез Фондация „Оазис“ – с помощи от храна, дрешки... Помагат, най-вече след тв предаването, и други добри сърца. Децата от Гимназия „Кирил и Методий“, където учи Галя, организират със съученици благотворителен концерт за семейството преди Коледа, на 18-ти декември. На следващия ден е дарителският концерт в Стара Загора, организиран от Галина Георгиева. Дамата научила за съдбата на семейството по телевизията. Бащата на съученик на Галя докарал дърва за огрев за хола – иначе, семейството кара зимата с климатика в спалнята, за да бъдат вина-

ги до Нинка, която не може да напусне стаята без чужда помощ. Община Казанлък предостави на семейството срещу социален наем ново общинско жилище, тъй като сегашното има неудобства. Така и кметът Галина Стоянова пое щафетата от Наталия Симеонова. „Никога не съм мислила, че толкова хора ще искат да ни помогнат. Не съм се натрапвала да търся помощ...“, казва със завидно достойнство майката Светла. Помощ от колегите на Николай – арсеналци, на Светла не й се иска, защото знае, че

цателен отговор за лечение. Мозъчният кръвоизлив в кувьоза има непоправими последици...

Своят „принос“ в драмата на семейството има и липсата на добри условия за придвижване на хора с увреждания в Казанлък. Наличните рампи пред Полицията и „Социални грижи“ Нинка няма нужда да ползва. Пред Поликлиниката съоръжението не е подходящо – количката върви нагоре трудно, едва не затрупва Светла, докато се качват. Достъпен от магазините е само Универсалният. За кач-

Павел баня: „Мога да сготвя от нищо нещо...“.

Светла намира сили да се усмихва

Усмихва се, макар никога да не може да излезе с приятелки на кафе, макар през броени минути стенанията на Нинка да я викат от спалнята за помощ... Намира сили да тича напред-назад из къщи, въпреки, че наскоро е научила още една страшна диагноза – този път – за себе си. След Нова година Светла я чака опера-

ла, но още преди да го е казала, съм сигурна, че е така. В дома на Светла и Николай цари онази светлина, която излъчват само обичта и взаимната подкрепа между двамата. Живеят скромно, но има ред навсякъде. Посрещат Коледа най-вече на картофи, но не губят надежда. Спят заедно в една стая с децата – за да са всички на помощ при нужда за Нинка. Не забравят, че има и по-зле: през тежката 1997-ма Светла сама меси хляб всеки ден. Освен жестоката криза за всички, в семейството тогава идват и двете болни пеленачета, чието отглеждане държавата „подкрепя“ с по 8 лв. детски помощи. Тогава едни добри хора от „М + С Хидравлик“ АД взели 19-годишната Светла на работа за броени дни, за да може да получава някакъв доход по майчинство.

Десет години двамата млади родители, намерили се като семейство пред блока в Западното, живеят с близначките при невъобразими трудности. Идва радостта от раждането на Васил. С него всичко е наред. После – през 2007-ма, им дават сегашното общинско жилище. С Николай купуват всичко на изплащане. „Винаги съм изрядна с вноските. Пари, дадени с доверие, се връщат с доверие“, казва Светла.

Битовите трудности няма да свършат скоро. Сега ще им трябват много неща за новия апартамент, който е изцяло празен... Може да се настани едва напролет. Дотогава, обаче, през зимата, домакинята ще продължава да мие съдовете със студена вода – топла в кухнята нямат... В банята, където едва къпят Нинка, ще продължава да бъде студено.

Но имат другото: радостта петимата да бъдат заедно. „По празниците сме си вкъщи – всичко заедно. За Коледа си пожелавам да бъдем здрави, заедно да си гледаме децата!“, казва Светла. Тя отдавна е изпитала една от най-големите болки на света – всеки ден да страдаш, денонощно да страдаш от болката – децата ти да не са като другите, да не могат онова, което за другите е естествено достъпно.

С повече протегнати за подкрепа ръце, обаче, болката намалява, а надеждата расте. Тези дни в семейството на Светла и Николай това се случва. Кое то е същинско малко чудо. Преди Коледа.

Диана Нейчева

сн. Община Казанлък

хората живеят трудно, изпитване в автобуси изобщо не става и дума.

За нищо на света не бих оставила детето си в дом!

Проблемите на деня в семейството, в които има деца с увреждания, са безброй: Светла получава минимална заплата и осигуровки като личен асистент по програма, която изтича преди Коледа. После остава без доходи. Помощите от по 168 лв. по чл. 43 за децата с увреждания се дават до определена възраст. Като хора със специални нужди, децата получават и малки добавки за транспорт и други дейности. Светла, и да иска, не може да работи: Нинка отнема цялото й време. Когато майката излиза, за безпомощната девойка се грижи невиджачата й сестра, дядото, понякога – бабата, но – най-вече съседката, леля Катя. „Не знам какво ще правя без леля Катя...! Тя гледа Нина, води Галя на училище, помага с каквото може и е тук, в блока“, тревожи се Светла, щом си помисли, че в новото жилище няма да е така. Докато си говорим с леля Катя, която днес пак е тук, Светла се усмихва. Майката се шегува, че, макар да не ходи на работа, прилага вкъщи наученото от професионалното ресторантьорско училище в

ване в автобуси изобщо не става и дума.

Малкият е в предучилищна възраст, вече се учи да пише и чете. Мечтае Дядо Коледа да му донесе лаптоп... Ако не истински, поне – от играчките. Светла не е сигурна, че това ще се случи..., но не смее да помрачи надеждата на малкия, който не спира да се усмихва. Васко се радва на всяка дреболия. „Все намира да каже нещо забавно“, споделя щастливо майката. Тихата радост идва през страданието на нейните очи толкова смирено, че няма как да не видиш Обичта – най-голямата сила на семейството в неговите изпитания. Светла се гордее със съпруга си Николай: „Обича си работата в „Арсенал“, ценят го, справя се съвестно!“. „Справяме се, гладни и жадни не сме оставали. Не сме се карали дори, когато сме без една стотинка“, казва Свет-

ция на щитовидната жлеза – стресът й докарва тежка болест... Страхува се от операцията не заради себе си, а заради тревогата, че няма на кого да остави грижата за момичетата.

И за 6-годишния син – Васко.

Светла и Николай се радват с Васко

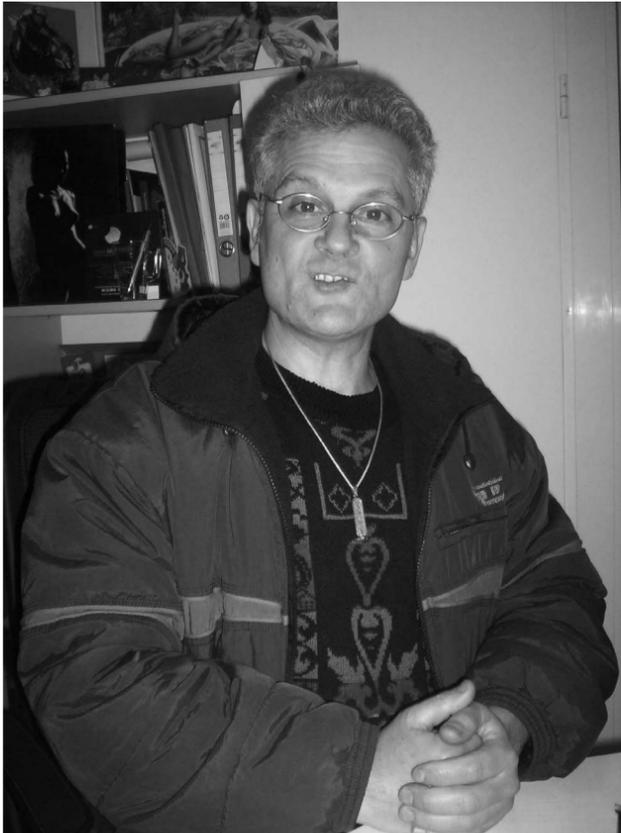
Малкият е в предучилищна възраст, вече се учи да пише и чете. Мечтае Дядо Коледа да му донесе лаптоп... Ако не истински, поне – от играчките. Светла не е сигурна, че това ще се случи..., но не смее да помрачи надеждата на малкия, който не спира да се усмихва. Васко се радва на всяка дреболия. „Все намира да каже нещо забавно“, споделя щастливо майката. Тихата радост идва през страданието на нейните очи толкова смирено, че няма как да не видиш Обичта – най-голямата сила на семейството в неговите изпитания. Светла се гордее със съпруга си Николай: „Обича си работата в „Арсенал“, ценят го, справя се съвестно!“. „Справяме се, гладни и жадни не сме оставали. Не сме се карали дори, когато сме без една стотинка“, казва Свет-

АРСЕНАЛЕЦ НА ФИНАЛА НА "РАЗСМЕЙ СЛАВИ"

На 54 години той сбъдна детската си мечта.

Да го види цяла България и да му се радва.

На 54 години той успя да разсмее за минута и половина един от големите шоумени на България. И пак на 54 години, ей така, за 3 минути време, спечели 2 хиляди лева.

И на 54 години има шанса да

удари джакпота в артистичния си живот,

като спечели най-голямата награда в една от най-гледаните шоу-програми у нас - "Шоуто на Слави", в конкурса "Разсмей Слави".

Ако съдбата на родения в село Ветрен казанлъчанин се усмихне в края на декември, в началото на следващата година той ще е щастлив притежател на пикап и живо агне. С пикапа ще пътува до Париж, за да види внуците си, а агнето ще подели с приятели.

Отвъд всичко това е спортна натура - всяка сутрин става в 5 - за редовния си крос и гимнастика. Поддържа здраво тяло с ведър дух и вегетарианство. Спортният му хъс си е от младежките години, когато заедно със сина на Пано Козаров - Койчо, са местните "пионери" в бойните изкуства.

На 54 години той спокойно може да скрие поне 10 от тях.

Доволен е от живота си, дели дом с любимата жена. Радостта му често го спохожда по скайп, където почти всяка вечер гледа двете си внучета Красимир и Антоан отдалеч - чак от Париж, където от години живее единствената му дъщеря.

Работи в "Арсенал" - борвергерист в цех 221 на Завод 5.

От 2-ри ноември, обаче, той е един от най-известните казанлъчани, защото успя да разсмее един от най-трудно разсмиващите се българи - Слави Трифонов.

Няма грешка:

Ангел Гинев - човекът, който може да имитира всевъзможни звуци

на птици, автомобили, машини, диви и питомни животни, да прави различни лакардии и задявки, които могат да доведат човек до мускулна треска на стомаха... от смях.

Гледа с ведър поглед на живота и му личи от

разстояние: не само защото младее скандално за годините си и на практика по него погледи могат да мятат и връстнички на дъщеря му, а и защото е успял да превърне своя талант в нещо, което му носи радост и удоволствие.

Борвергеристът от Завод 5 признава, че се чувства щастлив, когато успява да развесели хората около него. Такъв бил от малък. Страстта му към актьорлъка и имитациите е още от училищните години, когато за пръв път се качва на сцената на читалище "Искра". Таланта му поощрил неговият покоен вече баща - Христо Гинев, един от създателите на Сатирата в Казанлък.

Ангел се гордее с баща си, който имал честта да партнира на сцена на емблемата на Сатирата в България Георги Калоянчев, на невероятната Гълъбина Михайлова, на Георги Антонов и Жоро Николов - все емблематични имена за казанлъшката Сатира и нейни основатели.

Като ученик, претендентът за голямата награда от шоуто "Разсмей Слави" бил част от група буфосинхронисти, но с времето всички се разпиляли. Имало е периоди на гастроли в ресторанти и различни събори, на които го канели срещу хонорар. Категоричен е, обаче, че настоящият му ангажимент и предстоящ голям финал в "Шоуто на Слави" са най-важни. За това - с какво този път ще разсмива гологлавия водещ, Ангел не иска да разказва. Не защото е фаталист, а защото е убеден, че добрите неща стават тогава, когато много-много не се шуми за тях.

За участието си, което най-вероятно ще е

на 26-ти декември в "Шоуто на Слави", и то на живо, Ангел Гинев

се готви усилено и отдалеч. Иска да е най-добрият. Затова, обаче, ще му е нужна и подкрепа. На чисто градски принцип: тези, които го харесват или харесват марката "Казанлък", да гласуват за него. Самото гласуване ще е в периода 28-ми декември - 2-ри януари следващата година.

на. Едва след това ще стане ясен финалистът от "Разсмей Слави".

Всеки иска да се види сред първите, категоричен е борвергеристът от Завод 5.

Не крие, че се надява градът да го подкрепи, колегите също. Макар, че понякога им спрята солени шегички. Казва, че са му свикнали, а подуховитите му отвързват в същия дух.

Преди това, на 14-ти декември, Ангел Гинев прави "генерална" репетиция - с участието си в коледния концерт на "Би Би Си Кейбъл" в Казанлък.

За самото си участие в "Разсмей Слави" Ангел научил... от телевизията. Една вечер, както гледал шоуто, видял част от кандидатите за голямата награда на конкурса. Преценил, че има шанс. Като типичен Лъв, бързо намерил координати, свързал се с шоуто и го поканили за участие.

Слави се опита да ме предизвика, като от раз

спечелих 500-те лева, но аз не се отказвам лесно. Казах му, че искам да играя за Големия финал и така след още 90 секунди имах вече разписан билет за него, разказва за емоциите си от 2-ри ноември тази година Ангел.

Тези, които не са видели трите му звездни минути, могат да го направят през интернет.

Ангел, обаче, се надява, след 26-ти декември и в първите дни на новата година, да има още повече поводи за звездни мигове. Не защото е заразен от славата, а защото е позитивен човек и обича да доставя радост.

Отвъд тази предстояща емоция,

54-годишният казанлъчанин има интересен живот.

Десет години е бил емигрант със семейството си в чешката столица Прага, където работил. Преди да замине, има дълги години работа в "Арсенал". След чешкия период, през 2007-ма година, се връща отново в "Арсенал" - първо в Завод 6, като оператор на ЦПУ, а после в Завод 5.

Трупал е стаж в още неколцина казанлъшки фирми. Работяга е. Има живи очи и повече от ведро чувство за хумор. Хобито му е спортът, бойните изкуства, известно време се е занимавал и с гладолечение. Интересува се от духовни неща. Живее семпло, но интересно.

За тази Коледа и тази Нова година все още няма план, макар предстоящото участие в "Шоуто на Слави" да си е повече от лична Коледа и план. Но с радост споделя, че миналите Коледа и Нова година били незабравими за него и съпругата му - главна камериерка в хотел "Палас" - Казанлък. Тогава получи покана от щерката и зетя да посетят Париж и прекарат заедно празниците. Имало и повод - от пролетта на тази година имитаторът Ангел Гинев вече е "двоен дядо" - има втори внук, роден в Париж.

Това, обаче, не опосква радостта му, нито го

тормозят разстоянията. Винаги в телефона си носи последната и най-актуална скайп версия на срещата с внуците. Почти всяка вечер. В новите времена е така, казва с намигане имитаторът.

Броени дни преди финала на 2012 година Ангел Гинев

има две мечти за сбъждане:

да спечели Големия финал на "Разсмей Слави", а през лятото на следващата да види внуците си тук, в България.

И знае, че няма непостижими човешки неща: особено, ако много вярваш в тях и ги искаш.

Деляна Бобева

Стефка Белчева:

СЪРЦЕТО МИ Е ПОДАРЕНО НА „АРСЕНАЛ“

Ако правиш нещо с любов, личи - твърди Стефка Белчева, ръководител направление „Продажби“ в „Арсенал“

Тя е нетипичен Стрелец. Става рано, няма стръв „към гола“, обича домашния уют, родното си село и семейството. Недолюбва шума около себе си. Не страда от болни амбиции. Нещо повече - в този смисъл си е живо изключение, защото от дипломирането ѝ до момента не е сменяла работното си място. Избрала е да прави кариера в „Арсенал“. С цената на много работа и компромиси в личния живот.

Определя себе си като щастлив човек, който не завижда.

Изповядва максимата, че „хората трябва да вървят по пътя на доброто и да откриват безброй мечти. Ако сбъднат дори една от тях, то следата е оставена“.

Вярва в Бог, в семейството си и истинските приятели. Като човек „на жизненото поприще в средата“, вече знае, че времето отсява приятелите.

Не жали, ако по Пътя Времето пресее някой от тях. Така е трябвало, така е станало.

Твърди, че щастлив е онзи, който не чака награда, но пък дава всичко от себе си. Както и че, ако правиш нещо с любов, то винаги личи. И винаги се връща... любовта.

Не понася нетолерантността във всичките ѝ форми, защото е убедена че това е едно от нещата, които ни правят нещастни.

Ненавижда лъжата, бездушието, тънките сметки и жалкия стремеж да надхитрим живота. Твърди, че това са прийоми на слаби и безцветни хора.

Генетично е оперирана от завистта и я ненавижда, защото вярва, че човек сам следва да чете книгите си, но да пие с приятели.

Твърди, че за любовта се иска сърце и бърза да отбележи, че нейното отдавна е подарено на „Арсенал“. Защото обича професията си и мястото, където на практика се е случил животът ѝ.

Стефка Белчева - ръководител направление „Продажби“ в „Арсенал“

Винаги съм искала да се запозная с тази наглед много строга, винаги изискано делова, но някак вътрешно невероятно симпатична и ведра жена.

Убедена, че колкото и да е лишен от суета човек и че всеки в живота се полагат три минути слава, се реших да потърся траекторията на нейната. Отвъд речичката на заслужилите арсеналци, която тя оглавява тази година. За пореден път.

Убедена, че със сигурност ще излезе нещо интересно. Не се излъгах.

Цели 150 години е общият трудов стаж на фамилията на Стефка Белчева в „Арсенал“

Тя, съпругът ѝ Румен Белчев, който работи като на-

чалник цех площадка Мъглиж, останалите ѝ близки... Безспорно, обаче, ветеранът е свекърът ѝ - бай Белчо, както го помнят всички, който е ветеран на труда. Записал в трудовата си биография 55 години стаж в „Арсенал“.

Вярна на здравия си родов корен - Габаревският, откъдето е и тя, и съпругът ѝ, Стефка Белчева постъпва на работа в „Арсенал“ веднага след завършване на висшето си образование в Свищов, специалност „Счетоводна отчетност“. Било в размирната и трудна 1989 година. С диплом в ръка я приемат в отдел „Пласмент“, чийто началник тогава е Любка Соколова. „Беше изключителен шеф и невероятен човек“, казва за нея Стефка Белчева.

За 30-те си години вече работа в „Арсенал“, 23 от които като ръководител направление „Продажби“, Стефка Белчева е научила нещо много важно: за да върви работата, хората трябва да се чувстват добре в колектива, да има доверие между тях. Да няма място за интриги. Постигнеш ли това, няма проблем с колектива.

Моите момичета,

така шефката Белчева нарича колегите си от отдел „Пласмент“ на „Арсенал“. През тях преминава на практика цялата кореспонденция с клиенти и доставчици, всичко свързано с продажбите и доставките. Те са тези, които са в контакт с всички заводи, направления, цехове. Обработват цялата информация при запитване от клиент, съгласуват оферти, изпълняват поръчки, предават на склад готовата продукция и експедираат. Казано иначе - те са живата връзка на „Арсенал“- кръвоносната система, без която на практика фирмата не може.

Без труда на тези много симпатични десетина момичета и само един мъж в отдела, който отговаря за транспорта, „Арсенал“ няма да е същият.

Имам късмет да работя с невероятни професионалисти, които знаят какво правят, могат да вземат самостоятелни решения, правят компромиси с личния си живот и най-важното - винаги са ведри и усмихнати, казва не без задоволство Стефка Белчева. И открехва част от тайната за това:

Като едно семейство са в отдела.

Споделят си, имат общи празници, знаят се, гостуват си и най-важното: поне веднъж в годината са на екскурзия някъде. Нямаме необиколено кътче или непознато място в страната, разказва ръководителят направление „Продажби“ в „Арсенал“, самата тя страстен фен на пътуванията.

Докато слушам тази ведра, изпълнена с енергия и с бляскави очи жена, ми е малко трудно да приема факта, че е станала в 4,30 сутринта. Като всяка сутрин вече 30 години. И че винаги идва първа на работа, „след чистачката“.

Така ѝ харесва, „Арсенал“ е вторият ѝ дом, след като двете ѝ пораснали вече момчета са поели по собствени пътища.

Че работата е „втората ѝ къща“,

личи от уюта в малките дреболии и симпатични джунджурийки в офиса ѝ. Уловила погледа ми върху руските картички на етажерката, Стефка Белчева

признава, че това е страданието, която много я впечатлява. Иначе няма големи и конкретни мечти. Просто следва пътя на доброто и знае, че доброто ще я дари с мечти - такива, които ще я направят още по-добър човек. Щастлив.

Не ламти за много, тъй като това, което има, е повече от много: любима работа, която харесва, и най-важното - прави я щастлива с удовлетворението, което носи - приятна умора вечер, която я кара да се чувства жива, невероятни мигове, споделени с най-близките и един запазен уют в родното

ва, обаче, че най-добре се чувства в родното Габарево. Не само заради дълбоките корени и защото дърво без корен не ражда, а защото е убедена, че камъкът си тежи на мястото.

Затова и не е напуснала „Арсенал“, нито дори ѝ е минавала такава мисъл, макар в озъбената зима на 1992 година един ден просто не могла да влезе с колеги в сградата до работното си място. Протестиращи тогава работници окупирани всички около Главна дирекция. Тогава работехме в сградата на комендантството, беше страшно, спомня си онези

Габарево, при който винаги може да спре, ако скоростта ѝ умори.

А нужно ли е повече? Пита ме реторично Стефка Белчева, учудена от това, че някак изброеното от нея ми се чини недостатъчно.

Отдадена на работата си, която изисква търпение, толерантност, професионализъм, умение да вземаш бързи решения, да носиш отговорност за много хора, заобиколена от приятели, работеща работа, която ѝ носи радост и удовлетворение, признава, че трудно намира време и място и за... хоби.

Работя хобито си, казва с усмивка Стефка.

В миговете, когато си открадне свободно време, обича да чете: всичко. Преса, списания, интернет, книги. Или да пътува... Призна-

години Стефка Белчева, все още редови кадър в „Пласмента“.

Оттогава досега е изтекла много вода.

За Стефка Белчева, обаче, тя е била жива..., защото времето тук я е изградило като личност и професионалист, дало ѝ е най-ценните приятели, спомени и най-добрата работа.

Друго не искам, казва ръководителката на направление „Пласмент“, изпод която деловитост наднична смугла красавица и невероятно лъчезарен, земен човек.

Изрича го с респектиращата категоричност на една доволна и щастлива от живота си жена. За която работата е другото име на любовта.

А приятелите и семейството - ключът към още много щастливи години.

Продължение от стр. 1

„ДЪРЖАВАТА – ТОВА СЪМ АЗ“

За разлика от досега излизалите книги за Борисов, които са предимно жълти, с клюкарско съдържание и сензационни истории, „Държавата - това съм аз“ дава достоверен отговор на много важни проблеми и теми, които умишлено са премълчавани от политическата класа.

Идеята професорът по социология да напише книга за премиера е отпреди две години.

„Държавата – това съм аз“ е предшествана от поредица есета, в които социологът прави оценки на първите стъпки на Борисов в политиката и като премиер, определен като „една изгриваща политическа звезда, с нестандартен, хибриден бек граунд: пожарник, бодигард на две бивши величия (Тодор Живков и Симеон Сакскобургготски), топ-полицай, кмет на София“. Верен на политическия си нюх, социологът още тогава усеща, че Бойко Борисов не е застрахован от „изкушението“ на властта, от управленски грешки и дори от краен провал, подобен на този на неговия патрон Симеон Сакскобургготски. В книгата няма никакви сензационни

разкрития или текстове за „тъмното минало“ на премиера.

„Държавата - това съм аз“ на практика е микс от социологически, социално-психологически и политико-антропологически анализ на личността на Бойко Борисов, направен в контекста на взаимодействията „индивид-група“, „среда-личност“, „поколението-преход“. Специален интерес предизвиква и т. нар. „груповата история“ на премиера. В социологическото си изследване проф. Петков поставя и два въпроса, на които обществото и политическата класа тепърва трябва да дадат отговор:

Как се случи така, че в края на прехода България зави към еднолична власт?

Какво може да очакваме в близко бъдеще, след като за по-малко от четвърт век изживяваме нов, този път посттоталитарен, авторитаризъм?

Новата книга е четиво без аналог сред всичките известни до момента над 12 милиона и половина материали, открити от търсачката Гугъл за българския премиер.

Това е втората книга – социологически и политологически портрет на български виден държавник от най-новата история, написана от проф. Петков. През 2005-та година излезе от печат неговият историко-социологически очерк „Завръщането на монарха“, посветен на Симеон Сакскобургготски.

„Държавата – това съм аз“ може да бъде намерена в книжарниците на УНСС - София, на Европейския колеж по икономика и мениджмънт в Пловдив, в „Български книжници“, както и да се поръча по интернет.

Четивото е увлекателно, написано леко и е подходящо дори за коледен подарък.

Деляна Бобева

Продължение от стр. 1

БЕЗ ОМБУДСМАН...

Искането за закриване на органа идва случайно или не дни след провала на избора за нов обществен посредник в Казанлък

Катя Киликчиева

Гинка Щерева

В мотивите си за закриване на институцията на омбудсмана в Казанлък, създаден преди 5 години, Джамал Папарланов е посочил, че от 264 общини само 22 имат избран омбудсман.

Много средства - 30 хиляди на година, за издръжката на институцията на омбудсмана също е сред мотивите на съветника от ЛИДЕР за исканото закриване.

Папарланов посочва също, че заплатата на омбудсмана е на 100 % като кметската, като тези средства, според него, могат да се разходват за други важни и целесъобразни дейности - младежки или за култура. Последното не е съвсем коректно, тъй като съгласно Правилника за дейността на омбудсмана, месечното му възнаграждение е 80% от заплатата на кмета на общината.

В доклада си общинският съветник е анализирал и отчета на обществения посредник, внесен в ОБС-Казанлък тази година, обобщавайки, че дори няма по една жалба на ден и

статистиката от него също е използвана в полза на исканото закриване на органа.

Папарланов твърди още, че в защита на интересите на гражданите адекватно работят, както общинската администрация, така и общинските съветници, и няма нужда това да се прави от още един орган, какъвто се явява общественият посредник.

За предложението си за закриване на институцията на омбудсмана представителят на партия ЛИДЕР се е „вдъхновил“ от горчивия опит за избор на обществен посредник в Бургас - 4 пъти и все без резултат. За това той самият пише в доклада си до председателя на Общинския съвет в Казанлък. По думите на Джамал Папарланов, конкурсът в Бургас е придобил „водевилен характер“. Подобна опасност той съзира и в процедурата в Казанлък, провалена вече веднъж.

Общинският съветник от ЛИДЕР, направил предложението, бе член на Временната комисия за избор на нов обществен посредник.

Предложението му на практика „сбъдва“ предположения на врели и кипели в политическите интриги и институционни хватки в Казанлък спецове, които още със старта на процедурата за избор на обществен посредник съзряха далеч по-друг сценарий: а именно - на практика да не се стигне до реален избор на приемник на поста на Киликчиева и с различни процедурни хватки

и промени в Правилника за дейността на обществения посредник, /а защо не и с употребата на отделни личности/, този орган да се закрие.

Съдейки от мотивите в доклада на общинския съветник от ЛИДЕР, очевидно се върви в такава насока.

Буди недоумение, обаче, въпросът: какви други интереси прозират зад тази, иначе същата с твърде популистски доводи и маниери, „грижа“ за парите на общината и целесъобразността, че да се посяга на извоювана вече демократична институция и инструмент.

Или личността не е по вкуса на някого, или става дума за далеч по-страшен план от Сталиновото: „има човек - има проблем, няма човек - няма проблем“.

Внесеният от Джамал Папарланов доклад в Общинския съвет на Казанлък стана повод и за гневна реакция от страна на почетния председател на Сдружението на местните обществени посредници в България Иван Димитров. В специално становище той изрази тревогата си от посегателствата върху един от символите на демократичните държави - институцията на омбудсмана.

Докладът-предложение на Джамал Папарланов ще се разглежда от Общинския съвет в Казанлък. Решението на съветниците на практика ще отговори на поставените по-горе въпроси.

Деляна Бобева

Продължение от стр. 1

УЧЕНИЦИ НА МЕХАНОТО...

Също с европейски средства ще бъде заплатена и училищната практика на учениците на училището в местни фирми, както и международно партньорство по програмата „Коменски“ и пътувания на ученици до Рига, Латвия и Истанбул, Турция.

Това съобщи за „Трибуна Арсенал“ Красимира Чорбаджийска, преподавател в ПГ „Иван Хаджиенов“ - училището, което само допреди два броя бе герой с далеч по-мрачен акцент във вестника ни.

Оказва се, обаче, че въпреки трудностите, свързани с намирането на средства за спасяване на рушащата се сграда, в училището се работи и то на европейско ниво. Преди броени дни се проведе информационна среща с ученици и родители, на която бе представена новата възможност за успешна реализация на възпитаниците на бившия Механотехникум. Тя е по европейския проект „Прилагане на компютърните технологии при употребата на ВЕИ в промишлеността и бита“, спечелен от училището. На база проекта казанлъшките младежи ще наблюдават и усвояват европейските постижения и стандарти в областта на „зелената енергия“.

Германският обучителен партньор от град Дрезден, ползвайки контактите си с немски училища, университети и фирми, ще запознае учениците, одобрени за участие в този проект, с функционирането на фотоволтаичните паркове и соларните системи, както и ще предложи атрактивна културна програма за младежите при престоя им от 21 дни в Германия.

Целта на проекта е учениците, които сега се обучават в училището, в бъдеще да бъдат полезни на общината тук, предвид на това, че районът ни е с амбиции да се превърне в един от най-големите фотоволтаични паркове в Европа с изградените през последните години тук паркове за алтернативна електроенергия. В тази сфера, обаче, все още се ползват специалисти предимно от чужбина.

С настоящата европейска практика учениците на ПГ „Иван Хаджиенов“ ще имат един шанс в повече за реализация на местно ниво. Освен това, ще добият нови умения, ще бъдат насърчени към инициативност и предприемачество

Участващите в специализираната практика в Дрезден ученици в края на обучението си ще получат Професионален и езиков сертификат, Eurorpass Мобилност, което на практика е Европейският паспорт, осигуряващ на амбициозните младежи предимство пред бъдещите им работодатели.

ТА

Звезден прах

Арсеналско дете стана звезда в календар на местна фирма

Тригодишният Илиан Николов, първороден син на Анна Дечева от плановия отдел на Завод 4 и първороден внук на Галина Тенева от завод 5 в „Арсенал“, стана звезда в календара за 2013 година на кабелния оператор „Би Би Си Кейбъл“. Чаровникът бе избран след мини-кастинг, проведен в средата на ноември. Той и двегодишният Михаил Георгиев са двете деца, които се снимаха за различните варианти на новия календар на фирмата под мотото „Ела в семейството“. Илиан и Мишо имаха честта да си партнират с едно от най-красивите момичета на Казанлък, подгласничка на Царица Роза за 2011 година, Боряна Назърва. Двете деца проявиха смелост и професионализъм и устояха на дъждовното време в средата на ноември. Те се справиха професионално със снимките за по-малко от два часа. За труда си малчуганите получиха хонорари под формата на играчки и лакомства, както и целогодишна слава в няколко хиляден тираж.

За да си свършат професионално поетия ангажимент, Илиан и Мишо пренебрегнаха

приятните минути за игра в забавачниците, които посещават.

На принципа „ден година храни“ двамата малчугани са убедени, че свършеното от тях ще зарадва много хора и те ще красят домовете им не само през новата 2013 година.

Нищо чудно този малък професионален ангажимент да открие нови посоки за изява на малките таланти и да се окаже пъртината към далеч по-известни житейски подиуми.

Снимките за фирмения календар са дело на оператора от ПРЕСС ТВ Евгени Атанасов, бивш кадър на завод 6 в „Арсенал“.

ТА

Иди и виж

Изложба - живопис на Сирак Скитник

Колекция от фонда на Художествена галерия "Димитър Добровиц" - Сливен
Място - Художествена галерия - Казанлък

Площад „Севтополис” -
Открита сцена край елхата

17. 12 - понеделник - 16,00 часа - изява на ЦДГ „Звънче” и ОУ „П. Хилендарски”
17,30 часа - „Да пеем за Коледа” - концерт на певческите формации при НЧ „Искра-1860”

18. 12 - вторник - 18,00 часа - концерти на ЦДГ „Роза”, НЧ „Светлина-1904” - с. Дунавци, НЧ „Звезда-1918” с. Хаджидимитрово, ВГ „Хармония” - Пенсионерски клуб - Казанлък

19. 12 - сряда - 18,30 часа - Концерт на Веселин Маринов

20. 12 - четвъртък - 17,30 часа - Празнична фиеста - концерт на НЧ „Възродена Искра -

2000”

21. 12 - петък - 16,00 часа - пенсионерски клуб с. Ясеново, Спортен клуб за здраве „Бели рози”, ХГ „Св. Св. Кирил и Методий”

24. 12 - понеделник - 11,00 часа - „Добре ми дошли, коледари” - концерт на коледарски групи от общината

25. 12 - вторник - 9,00 часа - Празнична Света литургия по случай Рождество Христово - всички православни храмове
11,30 часа - Коледно мегданско надиграване - НЧ „Жар”

31.12 - понеделник - 23,00 часа - Новогодишна сцена на площад „Севтополис” - Веселие в новогодишната нощ

1.01. 2013 година, вторник - 9,00 часа - Василиева Света литургия - благодарствен молебен за здраве и добруване през 2013 година

Традиции

ЗАЩО СЛАГАМЕ ПАРИЧКА В ПИТКАТА?

Според традицията, на 31-ви декември се приготвя новогодишна питка, наречена още Василиева, в която задължително се слага паричка. Откъде води началото си този обичай?

Обичаят в новогодишната питка да се поставя паричка е свързан с житието на Св. Василий. През 4-ти век той бил духовен пастир на град Кесария.

Император Юлиан заплашил, че ще изгори града и ще плени жителите му. Василий призовал всички да донесат злато, сребро, скъпоценности и пари, за да ги хвърлят в нозете на самодържеца и да го омилостивят.

В опасния час Василий имал видение и с помощта на Св. Меркурий императорът бил убит, а градът спасен.

Василий решил да върне парите на хората, но не се знаело кой колко и какво е дал. Тогава той наредил да направят пшеничени питки, като във всяка от тях се постави от златото, среброто и от парите. Светецът благословил питките и ги раздал на хората.

Оттогава се търкулнала Василиевата питка с паричката... та до днес.

В българската традиция - когато приготвя новогодишната питка, жената облича празнична премяна. Докато меси питката, тя прехвърля през ума си всичко, от

което зависи благоденствието на нейното семейство. Изрича мислите си в благословии и ги въплътява в шарките върху новогодишната питка. А всичко, което не може да изрисува, тя „назовава” с дрянови пъпки - късметчета и ги влага в тестото - здраве, късмет, женитба, нова рожба... Накрая пъхва паричка: за късмет, за имотност и благоденствие. Когато новогодишната питка се опече, стопанката я подрежда в центъра на празничната трапеза.

Хлябове с различна големина и форма се приготвят също и като дар за обредните гости по празниците - за сурвакарите, които идват да благословят с песни и наричания събдването на всички надежди през Новата година.

Мария Рашкова

Идея за подарък

„АРСЕНАЛ” В КНИГА НА МЕСТЕН АВТОР

„Цепелин на Седмото небе”, така се нарича десетата книга на казанлъшкия журналист, писател и автор на сценарии за филми Петър Марчев. Марчев, който е бивш кадър на предшественика на „Трибуна Арсенал” - „Заводска трибуна”, издава книгата-роман в две части в навечерието на новата година.

В „Цепелин на Седмото небе” авторът разказва автентични житейски истории, които се случват на реални места, с реално съществуващи личности, голяма част от

тях - познати имена и лица от казанлъшкия пейзаж. В две глави от романа действието се развива на територията на „Арсенал”. Сред описаните герои в него е и първият местен тотомилонер, крънчанинът Марин Соколов, местна партийна секретарка, която по-късно става екстрасенс, местен бивш военен, участвал в прокопането на Царичинската дупка в началото на 90-те години в печално известната операция „Слава”, за рейнджър, убил неволно свой колега в Камбоджа и други. Част от историите са

променени по отношение на място и време, но като цяло сюжетите са автентични.

Книгата не е фантастика, макар на първ поглед да изглежда такава. Дело е на издателство „Жанет-45” и може да бъде намерена по местните книжарници.

„Арсеналския” откъс от нея ще публикуваме в следващия брой.

52-годишният Петър Марчев е автор на романи, разкази, пиеси, киносценарии, рок-поезия, публицистика. Прощъпулникът му в журналистиката е в арсеналската „Заводска трибуна”. В мо-

мента е главен редактор на местния вестник „Седмица”. Литературният сценарий по първата част на „Цепелин на Седмото небе” спечели първа награда в сценарния конкурс на Международния кинофестивал „Покров” в Киев.

В края на лятото Марчев се прочу с намерението си да прави игрален филм на тема: обгазванията в Старозагорско. Работното заглавие на лентата ще е „Апокалипсис до поискване”.

Деляна Василева

ЖАН НИКО

ЧОВЕКЪТ, ЧИЕТО ИМЕ НОСИ НИКОТИНЪТ

Тютюнът – от Америка в Европа. Едно от първите неща, които направи впечатление на Христофор Колумб при пристигането му в Новия свят, бил обичаят на индианците да пушат свити листа от тютюн. Те пушили и се опиянявали от дима... Приемали тютюна по много начини: чрез пушене, дъвчене и смъркане, дори и чрез клизма. Някои племена дъвчели тютюна, смесен с натрошени мидени черупки.

Един от местните жители донесъл на Колумб малко изсушени листа, смятани за изключително ценни. Именно той внася тютюна от Америка в Европа, където първоначално е отглеждан като скъпо декоративно растение.

Нико – първи опити за лечение с тютюн. Главна заслуга за разпространението на тютюна на Стария континент, обаче, има френският лексикограф и посланик Жан Никó. По природа любопитен изследовател, той непрестанно наблюдавал флората в градините на Лисабонския двор. В една от тях той се натъкнал на растящия там тютюн. Директорът на градината му подарил

тютюневи семена и, когато се завърнал във Франция, известният вече в историята, литературата и науката Нико сам започнал да отглежда тютюн и да прави с него различни експерименти.

Жан Нико бил досетлив и съобразителен човек, той познавал потребностите на своето време. Знаейки за лечебното действие на суровия тютюн върху индианците, той преценил, че това е шанс за него да стане знаменит и богат. През 1560 г. Нико започнал да лекува с тютюн разни болести. Със смлени свежи тютюневи листа той излекувал един млад човек, страдащ от различни болести на носа. След това успешно излекувал една дама с дефекти по кожата на лицето и избавил от абсцес върху бузата един господин от благороден род, като наложил пресни тютюневи листа. Тези и други подобни случаи подкрепили Нико в неговата вяра за лечебното действие на тютюна. Пътят към известността бил открит.

ща се е пушел тютюн, донесан от търговските кораби, но Нико е първият, който го въвежда сред дворцовия елит. Благодарение на него височайшите дами започват да лекуват с тютюн дребните си болезки, наричайки го "прах от билката на кралицата". При официални срещи във висшето общество признак на добър и изискан вкус било да се смърка ароматен прах от тютюн. Екатерина Медичи оказала огромна поддръжка на Нико в неговите "тютюневи" начинания. Скоро в кралските градини, а скоро и в много други градини, започнали да отглеждат тютюн. След смъртта на Нико тютюнът вече бил известен и разпространен из цяла Франция. Постепенно неговото шествие завладяло и цяла Европа, а Франция била на-

Световната слава на Жан Никó е свързана не с огромната му ерудиция, а с тютюна. Той не знаел нищо за вредата от никотина, но разбирал от дипломация и бил защитник на френския език по онова време. Нико е основоположник и реформатор на френската лексикография. Шест години след смъртта му излиза първият речник, посветен на неговия майчин език – „Богатството на френския език“.

Роден е в град Ним в семейството на беден нотариус. История и литература е учил в Тулуза. Бил е посланик в Испания и Португалия. През 1559 г. е изпратен като посланик в Лисабон, но се твърди, че той всъщност трябвало да уреди важен брак между кралски особи на двата двора – португалския и френския.

Жан Нико умира през 1600 г. в Париж, без да подозира, че един ден хората ще бъдат застрашени от никотина като причинител на ужасни болести.

„Тревата на Нико“. През 16 век – да подариш тютюневи листа, се смятало за много ценен подарък. Това направил Жан Нико – той изпратил семена и листа от тютюн на кралица Екатерина Медичи, по нейна молба, като лекарство срещу мигрената, от която тя силно страдала. Той й препоръчал да използва стрити на прах листа от тютюн. Кралицата трябвало да взема с пръсти от праха и да го поставя в носа си. Предизвиканите от това хрема и кихане трябвало да освободят главата на владетелката от „лошото“, което щяло да излезе заедно с хремата и кихането. Колкото и да е странно, това помогнало на кралицата. Нещо повече – тютюнът й харесал и покрай нея целият кралски двор усърдно започнал да мирише и смърка тютюн срещу мигрена и всякакви други неразположения. През 1561 г. вече повечето придворни наричат тютюна „тревата на Нико“ или просто „никотиана“. Доста преди това по френските пристани-

речена „родина на тютюна“.

Тютюнът като универсално лекарство. През 17-ти век мнозина смятали тютюна за универсално лекарство, предпазващо не само от главоболие и умора, а дори от върлуващата тогава чума. Тогавашните лекари го обявили за поредното чудодейно средство, което лекува всички възможни болести, даже рак.

Мнението, че тютюнът е лекарство, се запазило до нашия век /всеки знае, че за да заздравеят раните, трябва да се посипят с тютюн/.

Тайно оръжие

Рубрика за красивите лица на „Арсенал“

Име: Ивелина Колева Георгиева
Месторабота: „Арсенал“ АД, Завод 5/132, Оператор ЦПУ
Години: 37
Зодия: Дева
Хоби: Спорт
Когато ти е трудно?
- Разчитам на приятели.
Приятелите са?
- Богатство.

Скоро той започнал да се употребява и без особен повод.

Названието „никотин“ идва от Нико. През 18-ти век шведският учен Карл Линей, категоризирал ок. 4400 животни и 7700 растения, дава на тютюна названието „никотиана табакум“ – на името на Жан Нико. През 1828 г. немски химици изолират първото химическо вещество от тютюневи листа.

вало все повече и повече, въпреки че на някои места се въвеждали забрани... Известно е, че Петър I Велики премахнал забраната за тютюнопушене, тъй като самият той станал страстен пушач след едно свое посещение в Холандия. Именно той въвел свободната продажба на тютюн през 1697 г. От този момент тютюнопушенето става толкова масово, че го сравняват с епидемия.

Отровата никотин. Днес се знае, че химията на тютюна е много богата – изолирани са около 4 000 химически вещества, повечето от тях токсични. Основното вещество в тютюна, с което са свързани всички негови въздействия върху човешкия организъм, е никотинът. Преди всичко той засяга нервната система. Попадайки в белите дробове, се утаява и натрупва. Много бързо се всмуква в кръвта – една единствена цигара съдържа 6-8 г никотин, от които 3-4 мг попадат в кръвта. В мозъчните клетки никотинът попада само за 7 секунди... след първото вдишване. Смъртоносна доза никотин, по твърдението на лекарите, е 50-100 мг, които се съдържат в 1-2 кутии цигари. С течение на времето организмът на пушача привиква към постоянно постъпващите в него дози никотин. Рецепторите свикват и постоянно са в стадий на превъзбуда. Постепенно организмът се адаптира към никотина и то така, че количествата, които са нужни за страстен пушач, могат да бъдат смъртоносни за начинаещ. Лекарите определят пушенето като първа наркотична зависимост. По данни на СЗО, тютюневата епидемия днес обхваща в смъртоносна хватка от 1/3 до 1/2 от пушачите, съкращавайки живота им средно с 15 години.

Мария Рашкова

В чест на Жан Нико веществото е наречено „никотин“. Така Жан Нико става кръстник, както на научното название на тютюна – никотин, така и на рода никотиана.

Тютюнът – „средство за прекрасни чувства“. Постепенно тютюнът идва на мода и от диво индианско растение става „културно“ растение. В Европа започват да култивират тютюна през втората половина на 16-ти век и да го отглеждат като „средство за прекрасни чувства“. „Нищо не може да се сравни с тютюна, това е страстта на достойните хора, и този, който живее без тютюн, не заслужава да живее.“, ще каже по-късно прочутият слуга на Дон Жуан от едноименната пиеса на Молиер. Пушенето се разпространя-

За връзка с редакторите на „Трибуна Арсенал“:
Деляна Бобева: 0882 98 70 13, e-mail: didab@abv.bg
Диана Рамналиева: 0882 98 70 14, e-mail: diana_gamnalieva@abv.bg
Мария Рашкова: 0882 98 70 12; Първолета Петкова: 5 74 55